

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknél, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Feljelölés szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISZY LAJOS.
 Társ szerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13. sz.
Hirdetési árak: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér.
 Többszori közlésnél árkedvozmény.
 Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Napfényen az igazság.

Nyitra, márc. 8.

Az az óriási bérharc, mely a brit világbirodalom anyaországának ipari és kereskedelmi életét a legsúlyosabb válság veszélyének tette ki, egy eltemetett igazságot hozott napfényre.

A keresztény igazságosságának azt a nagy elvét, hogy méltó a munkás az ő bérére, a liberalizmus a saját területén eltemette. A liberális nemzetgazdaságtan ugyanis egy félszázadon át azt hirdette, hogy a tőke és a munka a magánérdekek jogával bírnak és a magánfelek szabadságát élvezik. Azért az államhatalom nem korlátozhatja a tőke jogát és nem szoríthatja meg a munka szabadságát. A tőkés a munkással szabadon szerződik s hogy minő bérből és minő munkafeltételekben állapodnak meg, az az ő magánügyük, melyre a törvényhozás és a végrehajtó hatalom befolyást nem gyakorolhatnak.

Ha még csak húsz év előtt is ennek a tannak a helyességét valaki kétségbe vonta volna, azt mindenestre kikiáltották volna reakcionáriusnak és a haladás ellenségének.

És ime most, a nagy angol bá-

nyászsztrájk legizgalmasabb perceiben, a legalkotmányosabb ország vezető államférfia, az angol miniszterelnök, az angol parlament előtt nyíltan hirdeti, hogy a munkaadók merevsége miatt a törvényhozás kötelessége megállapítani a *minimális munkabérek* és a bányatulajdonosokat a törvény erejével kényszeríteni a munkások jogos követelésének teljesítésére.

S ugyanott, a hol ez a kijelentés elhangzik, és a hol ez a terv felmerül, nem emelkedik egyetlen hang sem, mely a liberalizmus nevében tiltakoznék a tőke jogának korlátozása ellen. Nem mondja senki sem: Mi köze van az államhatalomnak ahhoz a bérszerződéshez, melyet a bányatulajdonosok a munkásokkal megkötöttek vagy meg fognak kötni? Az állam vigyázzon csak arra, hogy a közrend meg ne zavartassék, de egyébként viselje magát semlegesen az egész bérharcra szemben.

Senkinek sem jutott eszébe, hogy a miniszterelnök kijelentése ellen ilyen kifogást tegyen, mert a liberális nemzetgazdaságtannak teóriáját az élet a legalaposabban cáfolta meg. A tőke és a munka minden esetre magánfelek, individuumok, melyeknek joguk

van szerződni, üzleti viszonyt kötni, de ez a szerződés, ez a viszonykötés nem lehet független az államhatalom beavatkozásától. A mely ponton a tőke és a munka a közjót, az állam gazdasági életét érinti, ott mind a kettő ép úgy alá van vetve az állam törvényhozó hatalmának, mint akár az egyes ember az állam érdekeivel összefüggő vonatkozásokban.

Az egyes ember például köteles az ő szerződési viszonyaiban betartani mindazokat a törvényes határozatokat és szabályrendeleteket, melyek a kincstár érdekeit biztosítják s ezen érdekek sérelmével senki sem köthet semmiféle üzleti jogviszonyt.

A kincstár financiaiális érdekénél is sokkal fontosabb egy országnak az ipara, kereskedelme, mezőgazdasága, egyszóval egész gazdasági élete s azért azt, hogy miképp alakul a gazdasági élet, az államhatalomnak nem csak joga, hanem a legszorosabb kötelessége is ellenőrizni s ha a gazdasági alakulások veszélyes tüneteket mutatnak fel, az államhatalom kötelessége a veszélyt elhárítani és a gazdasági viszonyokra irányadó befolyást gyakorolni.

Most már tagadhatatlan, hogy a

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Hat kopek.

— Kép a szabadságharcból. —

— Méltóságos asszony, jön a muszka!

Az aranyzóke haju, fiatal grófné felkönyökölt hófehér karjára s dőbbsen nézett a sápadt leányra.

— Meneküljünk, mindjárt itt lesznek!

A grófné szelíd, jóságos kék szemében zavar és rémület tükröződött. Még gyenge volt, csak pár napja kelt föl a gyermekágyból. A komorna sürgette, hogy keljen föl.

— De semmi zajt se hallok — szólt eszdesen, amint a lábát kidugta a selyem paplan alól.

— Akkor már késő lesz, méltóságos asszony. Most még menekülhetünk! — felelt a szepegő komorna.

A grófné felkelt, a leány ráadta házi pongyoláját.

— Fogass be — parancsolta a grófné.

— Itt hagyjuk ezt a sok drágaságot? — szólt pityergő hangon a komorna.

— Első a gyermekem.

És a fiatal grófné az anyai szeretet isteni fenségével nézett bölesőben alvó fiaeskájára, a

pár hetes Gézára, aki kék szallagokkal disztett fehér pólójában nyugodott, s piros pufók areoskájával olyan volt, mint Murillónak egy anyaképe.

A komorna kifutott, de csakhamar berohant.

— Méltóságos asszonyom, már nem lehet menekülni!

Hangja elfult, a rémület és izgalom fojtogatta a torkát.

— Azok sem emberevő vadak — mondta a grófné.

— Már a templom előtt vannak a kozákok. Imádkoznak.

— No, ha imádkoznak, ne félj, nem fognak megölni bennünket.

— Ki tudja, borzasztó emberek azok.

— Tudd meg, hogy aki imádkozik, az nem lehet szörnyeteg.

— Mit tegyek, — mit tegyek, — tördelte a kezét a komorna.

— Ne óbégass. Nyugalom és hidegvér a veszedelem idején ezerszer többet ér az esztelen jajveszékelnél.

— De nyársba huznak.

— Ostoba! Hivd be a eselédéséget!

Ezek hívás nélkül is befutottak. Sirtak és jajgattak.

— Ne verjétek föl a gyermekemet, hanem szedjétek le a falakról az órákat.

Gyönyörű antik műkésesek, évszázados emlékek voltak ezek. A grófné attól félt, hogy összetörök a kozákok. Az órákat aztán egymás mellé rakatta az ágyra s a terítővel betakarta.

Már a kastély előtt hallatszott a kozák fegyverek esörgése. A eselédék kifutottak. A kis gróf felébredt és ptyereggni kezdett. A grófné fölvetta a bölesőből, keblére szoritotta és csitította. Aztán fel és alá sétált vele a szobában és ringatta, esókolgatta. De a gyermek tovább sirt, mintha érezné a veszedelmet.

A grófné egyedül maradt gyermekével. Mindenki elbujt a kastélyban. A szive hangosan vert, halovány arcát lángpirosra festette az izgalom. A kis gróft gyöngéd szeretettel babusgatta és közben halkán, félig öntudatlanul esatadalt dudolt neki:

Fel, fel vitézek a esatára,

A szent szabadság oltalmára.

Cseng, döng az ágyu, esattog a kard,

Ez lelkesíti esatára a magyart.

Hirtelen föl pattant az ajtó. Egy vad kozák rohant be. Hegyes puskáját döfésre emelve közeledett. Az arca vörös volt, szájából vutki gőze áradt. A grófné dőbbsen hátrált.

bérharc mindig veszélyes közgazdasági tünet, sőt például a jelen esetben az angol bányászsztrájk, egész Anglia iparát és kereskedelmét, közlelmézését és közbiztonságát halálos csapással fenyegető rettenetes katasztrófa.

Ilyen helyzetben az állambatalomnak lehetetlen meg nem mozdulnia és ha a bérharc magán egyezkedés útján meg nem szüntethető, lehetetlen a törvény erejével közbe nem lépnie, még pedig olyképp, hogy egyfelől megvizsgálja minő bérnek a megadására lehet képes a tőke, a nélkül hogy megsemmisülne és minő bérre van szüksége a munkásnak, hogy az élet nyomora ellen minden oldalról meg legyen védve.

Szemernyit sem határozhat ilyen nagyfontosságú életkérdésekben a liberális doktrína, itt az állam gazdasági életének megmentéséről van szó, olyan elvet kell tehát alkalmazni, melynek élethordozó és életfentartó ereje van a gazdasági téren is, és ilyen elv a keresztény igazságosságnak az az elve, hogy másnak a kárától senki sem gazdagodhatik, több hasznot senki sem húzhat az élet tevékenységéből, mint a mennyi erőt abba befektetett, más szóval, hogy minden munkás, az is a ki az ő tőkét — legyen az akár szellemi, akár anyagi tőke — gyümölcsözőleg forgatja, és az is a ki a tőke céljaira bérszerződés alapján dolgozik, méltó az ő bérére.

Abból a sirból, melybe a doktrinér liberalizmus a keresztény igazságosságnak ezt az elvét eltemette, diadalmasan támad fel ez az elv és megkezdte az ő kiegyenlítő nagy munkáját a tőke és a vele bérszerződéses viszonyban álló emberek között. És ennek a kiegyenlítő munkának az eredménye csak az lehet, hogy a mun-

kásnép, a nagy üzemekben dolgozó emberek tömege felszabadul a tőke rabszolgasága alól és azzá lesz, a mivé őt emberi méltósága avatja: a tőke hasznából becsületesen részesülő, kenyérkeresetéből emberi módon megélő tagja a társadalomnak.

Tőkére mindig lesz szüksége az emberiségnek, mert e nélkül a nagy vállalatok, az életnek ezek a hatalmas emeltyűi lehetetlenek volnának, de munkás karokra is mindig szükség lesz. Az állam kötelessége oda hatni, hogy a gazdasági életnek ezen két tényezője között béke legyen.

Ezt a békét pedig az állam csak a keresztény igazságosság elvének az alapján teremtheti meg. Az elavultnak hirdetett és eltemetett elv feltámad és a legmodernebb haladásnak a hordozójává válik.

Tavasza a parlamentben. A kik visszaemlékeznek a magyar parlament múltjára, észreveszik, hogy az országgházban a nagy jelenetek tavaszkor, a vérpezsdítő és életrehívó napugár időszakában szoktak előfordulni.

Az 1889-iki nagy véderővita izgalmai, az 1899-iki Banffy-ellenes obstrukció, az 1903-iki beszédes vita, mely Széll Kálmánnak a regiméjét szorította a katonai kérdések köfalához, tavaszkor zajlottak le.

Van a magyar temperamentumban valami, a minek izgulás kell, van egy vértestecke, a mely az embereket sokáig nem hagyja nyugodni, hanem szenvedélyes kitérősek által igyekszik kiönteni elevevességének túlbőségét.

Ez a fizikai jelenség, párosulva a korviszonyokban rejlő nyugtalansággal, a jellemeknek azzal az ingadozásával, mely csak hírből ismeri az állhatatosságot, továbbá az önértetnek sajnálatos túltengésével, nem az utolsó szülőoka azoknak az eseményeknek, melyeknek újra színhelyévé lett a magyar parlament.

Kedvezőtlen erőhatások, az individuum és az összeség életét hátrányosan befolyásoló tulajdonságok mindenütt vannak, de a művelés feladata ezeket az erőhatásokat megtörni, az egyéni természet kinövéseit lenyesni s a természet

erőit az szolgálatába hajtani, a civilizáció céljainak elérésére alkalmassá tenni. Világos dolog, hogy ez tisztán csak tanulás, az észnek a művelése által nem eszközölhető, erkölcsi önfegyelmzésre is van szüksége az embernek, az indulatokat folytonosan fékező és szabályozó munkára, mert e nélkül a tudás, az észnek a kultúrája nem az élet áldásává, hanem annak átkává válik.

Ezt az erkölcsi önfegyelmzést nélkülözi a magyar közélet és ebben rejlik a politikai zavargásoknak a főoka, ebben van a magyarázata annak a megdöbbentő jelenségnek, hogy a társadalmi élet különböző vonatkozásaiban is olyan nyerseséggel találkozunk, a melyet mindennek lehet mondani, csak kulturjelenségnek nem. A parlamenti élet folyton tartó szenvedelmessége, az erőszakos tények hosszú sora valósággal mérgező hatást gyakorol az egész hazai társadalomra és felborítja a köteles tisztelet, megbeesülés és alárendeltségnek olyan helyzetét is, a melyekben azelőtt az ellenszegülésnek, a durvaságnak és a gyűlöletig menő meghasonlásnak tüneteit nem lehetett észlelni.

Tavasza van a magyar parlamentben, forr, pezseg benne a vér, de mi haszna, mikor ez nem életet teremtő, nem életet frissítő, hanem inkább életet sorvasztó vérkeringés. A lázas ember ütőerének lüktetése. Kopár, terméketlen lelkekre hulló napfényözön, mely nem kelt életelirákat, hanem csak perzsel, szárít és melengeti a gyengülés, a kihalás folyamatát.

Pedig volna mitől megtermékenyülnie a magyar parlamentnek. Nagy gazdasági, politikai és társadalmi kérdések vannak a szemhatáron, melyeknek megoldásától egész haladásunknak a jövője függ.

És itt van legújabbban az a súlyos közjogi bonyodalom, melybe az osztrákok keverték bele a két államot, a mely bonyodalomnak nem szabad másképp megoldódnia, mint szentesített törvényeken alapuló közjogunk győzelmével. Ehez azonban összetartás kell és a tiszta hazafiság tüzetől hevülő férfiúi lélek.

Ha már hevíti a magyar parlament véréit a természet tavasza, hevítse fel azt üdvös elhatározásokra, melyekből haszna lehet az országnak. Több életerőre van szüksége a nemzetnek minden téren s ezt a több életerőt csak a parlament öntheti a nemzetbe, ha tavasziasan friss munkakedvvel lát hozzá nagy kötelességeinek teljesítéséhez.

A szive kongott, mint a vészharang.
— Istenem, ha ez a vad kozák keresztül dófi gyermekemet.

A gondolat borzasztó volt. Szinte a vére is megdermedt tőle, a fejében meg mintha tüzes karjákat gurítottak volna.

A kis gróf elhallgatott. Parányi kezével hadonázni kezdett. A kozák körül nézett. Valamit kiáltott, de a grófné nem értette meg. Mozdulatlanul állott a szoba közepén. A félelem odaszögezte. A kozák most az asztalra dobta a puskáját. Nagyot esőrrént az. A grófné szívén hideg futott végig.

A kozák most egyenesen hozzárohant és kikapta kezéből a gyermeket. A grófné félőrülten meredt rá. Sikoltani akart, de a hang torkába fagyott. A kozák oly erővel ragadta ki kezéből a eseesemőt s úgy meglóbálta a levegőben, hogy azt hitte, hogy menten a falhoz vágja.

A szemét lehunyta, nem akarta látni ezt a szörnyű pillanatot. A fájdalom úgy tépte a szívét, mintha vasprés esavarta volna. A világ minden kinszenvedése ott sirt a szemében.

De nem hallotta azt a tompa koppanást, amely anyai lelkét megtévelyította volna. Föl-emelte leesuklott szempilláját. Irtózáttal nézett a kozákra, de a másik pillanatban már kivi-

lágította lelkét az öröm. Ugy tünt föl előtte a kozák, mint egy szörnyeteg, akiről hirtelen lehull a rémítő álaré és egy deli lovag áll a helyén.

A kozák gyöngéden az asztalra fektette a gyermeket és megáldotta. Nagy, esontos kezével keresztet vetett a homlokára, szeliden megsimogatta, majd magára is keresztet vetett.

Aztán fölemelte, visszaadta a grófnénak és zsebébe nyult.

Előkotorászta az erszényét és hat kopeket olvasott le az asztalra.

E pillanatban a pontosan járó órák egyszerre mind ütni kezdtek. Az egyik öölös, bűgő hangon, a másik mélyen, mint a havasi kürt, a harmadik vékonyan és ezüstös csilingeléssel, a negyedik komoran és tompán, mint a távoli ágyudörgés.

A kozák az első ütésre ijedten kapta fel a fejét és kereste az órát. Mikor aztán mindenik kongani kezdett és egy órát se látott, a babonás orosz elrémült és felkapva puskáját, hanyathomlok rohant ki a esodálatos szobából.

— Kisértet van abban az ágyban, — gondolta és eszeveszetten futott a maga szotnyájához.

A grófné ajkához kapta gyermekét s miközben a esőkjai záporként esattogtak göm-

bölyű kis arcán, a lelke kacagott a boldogságtól. És úgy nevetett, hogy a könnyek is végigesurogtak az arcán.

Majd az asztalhoz ment és érdeklődve nézegette a hat kopeket.

Hány százezer kézen mehettek keresztül. Még egy penészes is volt köztük. Gondosan elzárta azt a hat kopeket.

A kozák áldása megfogant. A kis Géza gróf gyönyörűen fejlődött. Már gyermekkorában virtuóz volt a zongorán. Édesanyja gyakran emlegette a hat kopeket és a kis gróf kíváncsian nézegette a penészes pénzdarabokat. Tizenhatéves korában súlyos csapás érte. Vadászaton golyó ronesolta szét a jobb kezét s azt tőből le kellett vágni. Ettől fogva más öltöztette.

Egyszer észrevette a tükörből, hogy az inas a háta mögött torzképeket vág és kigunyolja.

— Ezentul senki segítségére se akarok szorulni s magam fogok öltözködni, — határozta el a gróf.

Első ízben három óráig vesződött, míg fel tudott öltözködni. De az akaraterő, a férfias energia esodákat művelt. Később már félkézzel épp oly gyorsan fel tudott öltözni, mint más két kézzel.

A választói reform.

A Kath. Népszövetség memoranduma.

II.

Kinek adassék választói jog?

Ismertettük már lapunkban a Kath. Népszövetség kormányzó tanácsának Memorandumából, melyet az a választói reform tárgyában a belügyminiszterhez intézett, azt a részt, melyben a választói jogosultság korlátjai állapítottak meg.

Arra a kérdésre, hogy kinek adassék választói jog, továbbá, hogy minő legyen a választói jog, a Memorandum így válaszol:

Parlamentáris kormányforma mellett a választói jog mint a parlament összetételének alapja, magának az államnak létét érinti. Az is természetes, hogy a népképviselési rendszer elvől kiindulva, azon kell lenni, hogy minden nagykorú, feddhetetlen állampolgárszavazatával befolyást gyakorolhasson a kormányzatra. Így tehát a választói jog alkotásánál itt áll az államférfiak előtt a nagy feladat, hogy az állampolgárnak a parlamentarizmus eszméjéből folyó joga az állam létérdekével és céljával összhangba hozassék. Irányítólag az államférfiakra mindig a nemzet tényleges szociális és kulturális viszonyai hatnak. Ezért jelenleg is a választói jogosultság törvényének megalkotásánál kövendő elvnek tekintjük, hogy a nemzeti és állami életre oly döntő befolyással bíró reform biztosítsa a *parlamentárisan kormányzott egységes politikai nemzet szociálisan is, kulturailag is egészséges fejlődését.*

Ezért azt véljük, hogy adassék meg a választói jogosultság minden 24-ik évet betöltött magyar állampolgárnak (férfinak), aki nem áll a választói jogosultsággal összeférhetetlen közszolgálatban, vagy a választói jogosultságból kizárva nincs.

És pedig: 1. a ki egyenes állami adót fizet.

2. a ki tényleges katonai kötelezettségének eleget tett s egy helyen, két év óta állandóan lakik.

3. a ki középiskolát, vagy ezzel egyenrangú iskolát végzett.

4. a ki családfentartó, 30-ik évét betöltötte s egy helyen, két év óta állandóan lakik,

5. a kinek munkakönyve, eselékönyve

És balkezének ujjai oly tüneményes gyorsasággal siklottak végig a zongora billentyűin, hogy aki messziről hallgatta, el sem hitte, hogy félkézzel tud ilyen varázshangokat kiveszteni. Az akaratban rejlő esodálatos erő európai hírű zeneköltővé és zongoraművésszé tette. A nyolevanas évek elején Péterváron hangversenyezett s a cári család estélyt adott a tiszteletére. Az egész orosz főúri világ megjelent ezen az estélyen. A pétervári lapok közölték, hogy Zichy Géza gróf hatezer rubelt adott a szegényeknek.

— Kedves gróf, — kérdezte tőle a cári estélyén Wladimir nagyherceg — miért éppen hatezret?

— Fenség, annak régi története van, — felelte Zichy gróf.

Aztán elmondta, miképp áldotta meg őt egy kozák csecsemő korában.

— Hej, ha élne, de örömet ráznám meg a kezét annak az öreg kozáknak, — fejezte be a gróf érdekes elbeszélését.

— Lám, mégis csak van szív az én vad kozákjaimban, — mondotta Sándor cár, a ki szintén végighallgatta a gróf történetét.

— Fenség, ninesen annyi vizesópp a tengerben, ahányszor az édesanyám emlegette és ha csak ezredrésze valósult meg annak a sok jónak, amit neki kívánt, nagyon boldog és gazdag emberré kellett lennie azóta, — felelte Zichy gróf.

van s aki ugyanazon munkaadónál, három év óta, állandóan alkalmazva van.

A választói jogosultsággal azonban nem bírnak azok, kik tényleges katonai, rendőri, esendőri szolgálatban vannak.

A választói jogosultságból pedig ki legyenek zárva: az elmebeteg, a csőd alatt állók, a közjótékonyaságból élők, a büntett, vagy vétség miatt elítéltek.

Álláspontunkat a következőkkel indokoljuk:

1. Egyenes állami adót fizetők legelső sorban jöhetnek tekintetbe. Egy adónemhez, vagy az adó bizonyos tételéhez kötni a választói jogosultságot nem igazságos dolog. Most is a választók egy része minimális cenzus alapján szerepel a választói névjegyzékben, ha tehát a választói jog kiterjesztéséről van szó, igazságos, hogy a hasonló terhet viselők legelső sorban kerüljenek a választói névjegyzékbe.

2. A tényleges katonai szolgálat tulajdonképpen véradó, melyet az egyén az állammal szemben ró le.

3. A középiskolai végzettséget, mint jogcímet azért kívánjuk a törvénybe felvételni, mert az ily készülttségű polgárnak befolyását a kormányzatra — minden más jogcím hiján is — biztosítani akarjuk.

4. A családfentartókkal is, a felállított korlátok között, méltányosságot kívánunk gyakorolni, mert a családfentartók rendszerint a társadalom legbiztosabb támaszai.

5. Szociális viszonyaink között tekintettel kell lennünk nagyszámú munkásosztályunkra is, különösen pedig annak azon részére, mely egy helyben huzamosabb ideig foglalkozik.

Milyen legyen a választói jog?

A választói jog legyen:

1. közvetlen,
2. egyenlő,
3. városokban titkos, községekben nyílt,
4. községenként gyakorlandó,
5. kötelező.

Indokaink a következők:

1. Alkotmányos életünkben a választói jogot közvetlenül gyakoroltuk eddig, más gyakorlat visszafelé haladást jelentene.

2. Hasonlóan voltunk eddig a gyakorlatban a választói jog egyenlőségének kérdésében is.

3. A titkosság kérdésében pedig kétféle gyakorlatot kívánunk. Ez ugyan feltűnőnek látszik és mégis természetes. Igaz ugyan, hogy a titkos választói jog leginkább felel meg a szabad gyakorlat követelményeinek, de egyúttal tagadhatatlanul tért nyit a visszaélésre. A városokban, hol analfabéta alig van s a titkossággal üzött visszaélés könnyen megakadályozható, ajánljuk a titkos szavazást. A községekben pedig tartassék meg a szóbeli szavazás. Részint azért, mert nem látunk elég módot a kijátszás minden veszélyének kizárására, részint mert az analfabéta választók zöme kint a vidéken lakik, az pedig ellenmondás, hogy az analfabéta írásban, titkosan szavazzon. De amint annak ideje elérkezik, az egyféle joggyakorlatot, a titkosságot kell követelni.

4. A választói jog ezentúl legyen községenként gyakorlandó, mert kivihetetlen dolog óriás táborokat koncentrálni választás céljából.

5. Végül kívánjuk, legyen a választás minden jogosultra kötelező, mert ily formán a jogosult kevésbé fogja kutatni az önérdeket, ha mindenképpen kötelezve lesz jogának gyakorlására.

A kerületek beosztása.

A választói jog reformjának egyik sarkköve a választókerületek beosztása. Ilyen óriási horderejű levén e kérdés, ezt okvetlenül a parlament hatáskörébe kell vonni. Nagyon termé-

szetes, hogy e kérdésben a pártérdekek egymással heves összeütközésbe fognak jutni, de az érdekek kiegyenlítését mégis csak a parlamentben kell keresni. Fel kell tételeznünk, hogy az állam érdeke, mint legfőbb érdek, kiegyenlítőleg fog hatni az országgyűlés pártjaira. Ily nagy fontosságú levén ezen kérdés, azért a kerületek beosztását a választói jogosultság kérdésével egybe kell kapcsolni.

A választási eljárás.

Az egész reform értéke, miként már fent kiemeltük, midőn az államhatalom pártatlanságáról szóltunk, a választási eljárás tisztaságától és tökéletességétől fog függni. Nagy értékű alkotás lehet a választási reform és a jogok, melyek benne biztosítottak, de teljes értéke nullifikálható egy rosszul választott móddal, a hibás nem pártatlan választási eljárással. Azért a jóakarát próbakövének kell tekintenünk azt a módot, melyet a reform alkotói választani fognak a választási eljárás tisztaságának biztosítására. Immár odáig jutottunk az ország sok vidékén, hogy a tiszta választási eljárásnak híre is eltűnt, a választópolgárság jogorvoslatot nem találva, a kedélyeken sötét kétségbeesés köde ül. Ez az eljárás nincs az ország érdekében. Hamisítása ez az ország alkotmányának és siralmas állapot. És ha e pontnál az ország színe előtt vádlóként kell fellépünk, a jövő nyugalmas fejlődése érdekében annyit elengedhetetlenül kell kérnünk, hogy e jelen reformban a választási eljárás tisztasága és pártatlansága a mennyire emberileg lehetséges, törvényileg biztosítottassék. Külföldön ujabban mindenfelé a választási jogosultság törvénye megformáltatott. Az eljárás tisztasága s a hivatalos hatalom pártatlansága mindenütt biztosítva lőn. Ezt kérjük elsősorban. Fontosabb ez a választói jogosultság minden kiterjesztésénél minden általánosításnál. Ha az ország talpköve az igazságosság, akkor bizonyára a parlamentarizmus talpköve és támasza a tiszta választási eljárás és annak teljes biztosítása.

Ezért tehát: A választási lajstrom, a hivatalos közegek által, hivatalból szerkesztessék, büns eljárás esetében pedig legyen a büntetés megfelelő.

A választási elnök legyen hivatalos személy, az állam pártatlan hivatalnok ki az állam méltóságával örködjék a becsületes és tiszta eljárás felett.

Az állam méltósága követeli, hogy a büns megfelelően bünhődjék.

A bizalmi férfiak jogai a választás körében szilárdíttassanak meg.

Tiltassék meg mindennemű jelvény zászló és alkotmányos költség, mint a választó szabad elhatározása elleni kísértés, hisz ennek megtűrése úgyszólván példátlan a művelt európai államokban.

Végül a választási ügyekben való ítélezésre új törvény alkottassék.

Ezer esztendő mult el viszontagságos szerencsében s az ezer éves multból megmaradt az ország alkotmánya, mint a nemzeti élet féltve őrzött palladiuma. Bünei lehetnek a nemzetnek, de alkotmányáért szenvedni és áldozni is tudott. Ez volt dicsősége. Néha a fejedelmi önkény válságba sodorta az ország alkotmányát, ilyenkor a nemzet vérével védte. Principes mortales, rem publicam aeternam esse. (Tac. Ab. exc. Aug. III. 6.) Magyarország alkotmánya megérte a vért, mely érte áldozatul folyt. A nemzet kinese és palladiuma számára most új templom készül. Legyen az méltó multunkhoz. Mi nyíltan szóltunk. Ubi nihil contra morem cuperent, nihil per metum vetabantur. (Tac. Ann. III. 26.) Igazságot kérünk. Nem féltünk tehát nyíltan szólni.

4
A színházi idény után.

Ha az igen nyájas olvasó este félnyolc tájban lassan kőborgó alakokkal találkozik a vígan hullámzó korzón, vessen rájuk egy szánó, résztvevő pillantást: kritikusok, műtésztek valának ők s ime már nem azok. Lehullott fejüknek papirkoronája. Mélabús orcáikon: úgy festenek, mint az aranka lucernakaszálás után. Kikre fogják már most roppant böleségüket kiönteni? Kire? Mielőtt magunk is beküldenők a szerkesztőség lomtárába kopott papirkoronánkat, melyet hiú büszkeséggel hordtunk, bár nyakunkba lógott, hadd vessünk egy pillantást kedves komédiáink után, a kik vasárnap este ugyanis bepakkolták esöngősipkájukat.

„Szeretem azt, a ki elmegy.” (Ady.) Bizony — már engedjenek meg a furesa búcsúzásért — nem bánjuk, hogy elmentek. Tagadhatatlan, hogy ez alatt a három hónap alatt néhány olyan előadást is láttunk, a melyre szívesen fog visszaemlékezni a nyitrai közönség. De másfelől ott van az unalom-estéknek, esapnivaló előadásoknak ásitó légiója. Régi, mindenkinek jólalló divat ezekért az ásitásversenyekért a színészek rovására szellemeskedni. Hát hiszen van a mi vándor karavánunknak nem egy tagja, a ki jobb volna kapcsolódni, mint színészek, ez kétségtelen. Hogy ennek a direktor az oka, az is kétségtelen. Ismerhetné azt a jó magyar közmondást az olesó húsról és annak híg levéről. De nem volnánk igazságosak a színészekkel szemben, ha más okokra is rá nem mutatnánk. Mert — ez is kétségtelen — vannak egypáran, a kikkel szebb eredményt lehetett volna elérni. Hogy kik ezek, vezetesen kiket látna viszont talán szívesen a közönség, erről felesleges beszélni. Mindenekelőtt a darabok. A direktor dieseretes buzgósággal egy esomó új darabot szerzett be. Igen ám, csak hogy a legujabb szindarab-termés — úgy látszik — nem bir vidéki színpadon érvényesülni. Hogy csak az operettekről beszéljünk — ezekben ásitottunk legtöbbit — vidéki színpad nem tudja ezeket a látványosság-darabokat úgy kiállítani, hogy tessenek; marad egyetlen hatás-eszköznek a szövegekönv. Az az operette tetszik vidéken, a melynek jó meséje van. Ez a Kis gróf sikerének a „titka”; a többi hiába adták 3—400-szor Pesten, Bécsben, itt egyszer is sok volt. („A baccarat”-ért, „Az élő-halott”-ért és „Judit”-ért a legtöbb elismerés illeti a direktort.)

Másodsor a rendezés. Tulajdonképen a színészek s a rendezőség ügye, szóval belső színházi magánügy, hogy a rendezőség hogy bánt a színészekkel. Mégsem hallgathatjuk el azt a meggyőződésünket, hogy nagyon sok gyatra előadásnak a színészek kedvetlensége, ennek pedig többek közt a rendezőség s a tagok nem ok nélkül feszültek is mondható viszonya volt az oka. Jól tudjuk, hogy talán egy színháznál sem „rendeznek”, „igazgatnak” mézédés szavakkal, csak hogy azt is tudjuk, hogy a „szigor”-nak vannak elfogadható és el nem fogadható formái. De nem is a színészek feje fáj nekünk. A maguk ügyét elintézik ők valahogy. Végső eredményben a közönség issza meg a rendezőség bánásmódjának édes vagy keserű levét. Erről van szó. Vagy ne méltóztassék olyan színészeket szerződteni, a kikkel tényleg csak „így” lehet bántani, vagy ha már szerződötték őket, méltóztassék velük úgy bántani, hogy ami kevés „művészet szorult beléjük”, kedvük legyen megmutatni. Megrugdosott agarakkal nem lehet vadászatot rendezni, pláne, ha az agarak nem is elsőrendűek. De ez a rendezésnek csak egyik oldala; van „művészi” oldala is.

Czakót meglehetősen jó színészeknek, sokoldalú embernek tartja mindenki s nem ok nélkül. Ez a buzgó ember, ha kell, a zenekar dirigálására is vállalkozik. Játsszik mindent, amit parancsolni méltóztatik. A quantitás természetesen a minőség rovására megy. De más itt a baj. Olyan nem neki való szerepeket játszik — rosszul, a melyekre szerződött tag állana rendelkezésére s aki — mondjuk talán — jobban eljátszaná. Czakó itt, Czakó ott. Minek ez? Hogy lehetnek ott jó előadások, ahol nem mozdítják elő a színészek, akáresak egyetlen ötletének, akáresak pillanatnyi érvényesülését?

Aztán meg tudni kell, hogy ezek az emberek mi rajtuk tanultak beretválni. Itt tanulták be, itt adták először 2—3-szori próbára darabjaik nagy részét. Napszámos munkát, favágó munkát végeztek. A szerep sohasem érhetett meg. Ahány előadás, annyi rögtönzés minden alakítás. Szerepemtudás, vontatott lassúság: szóval minden hiányzott abból a bizonyos karikaesapásból. Bizony sok ok játszott itt közre, hogy „szeretem azt, a ki elmegy.”

Végül még egyet. Talán egy kicsit többet kellene evvel a színházzal törődni. Mert, kérem szépen, művészetben, kulturán s más efféle könnyen megmosolyogható imponderabilitásokon kívül itt szép — pénzekről van szó. Bizony, ennek a kis színháznak havi forgalma körülbelül 20,000 korona. Ezért a kis summáért megérdemli a publikum, hogy minden este valami elfogadható és legalább minden második este valami élvezetést kapjon. *Kérd. műtész.*

Ujdonságok.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése mult évi december hó 31-én lejárt, tisztelettel kérjük az előfizetés megújítására, hogy a lapot tovább is megszakítás nélkül küldhessük.

Együttal kérjük a cím és lakóhely változásának bejelentését, hogy a címszallagok megfelelő kiigazítása iránt intézkedhessünk.

**Tisztelettel
NYITRAMEGYEI SZEMLE
KIADÓHIVATALA.**

Politikai művészet.

Az, a mit a véderőjavaslat ellen folytatott parlamenti harcban azok az ellenzéki pártok műveltek, melyek a technikai obstrukciót mellőzve a javaslatból a közjogellenes rendelkezéseket kiküszöbölni törekedtek s e tekintetben a kormánnyal megállapodásra is jutottak, valóságos remeke a politikai művészetnek.

Mutatják ezt az elért eredmények. Megvédték és biztosították ezek a pártok a nemzet ujoncmegajánlási jogát, melyet most már lehetetlen elhomályosítani vagy elsikkasztani; megvédték a parlament tekintélyét, mert azáltal, hogy tisztességes békét kötöttek, tanujelét adták önzetlenségük és alkotmányos érettségüknek, ami pedig mindig alkalmas a parlament tekintélyének emelésére; végül megbuktatták a kormányt, a mi minden ellenzéki partnak a hivatása, mert a kormányválság ideje szolgáltatja a legjobb alkalmat az ellenzéknek arra, hogy a saját törekvéseiből valamit megvalósítson, ha talán nem is éri el azt a célt, hogy a kormányt átvehesse.

A politikai művészet ezen szálainak szövésében a Kossuth-párt vezetett, de hűséges kombattánsai voltak a néppárt és az Andrássy-féle csoport.

A céltudatosan dolgozó pártokat sok gyanúsítás, vád és szemrehányás érte, de a nemzet

részéről csak elismerés illetheti meg őket, mert bárminő lesz a válság megoldása, az az elért eredményeket nem semmisítheti meg, sőt ellenkezőleg csak egy egészségesebb és erősebb országos politikának az útjait készítheti elő.

Kinevezések. Nyitra vármegye alispánja az érsekújvári közpörház gondnokává kinevezte *Sztavenyik* Emilt, ki mint helyettes hónapokon át teljes megelégedésre működött.

A földmivvelésügyi miniszter gróf *Pongrácz* Rudolf es. és kir. kamarás, miniszteri fogalmazót, miniszteri s. titkárrá nevezte ki.

Adományok. *Batthyány* Vilmos gr. megyés püspök úr a nyitrai szepítő-egyletnek 100 koronát adományozott, mely kegyes adományáért ő Méltóságának halás köszönetet mond az egylet elnöksége.

Nyitra vármegye közönsége a „Magyarországi Hirlapirók” nyugdíjintézetének 200 koronát adományozott.

Felolvasó est. A nyitrai katolikus körnek mult vasárnap f. hó 3-án rendezett felolvasó estéje az előbbi felolvasó estékhez hasonlóan a siker jegyében folyt le. A tájszépségekben gazdag, a történeti események, mondák és hagyományok bűvös varázsától környezett Rajna-vidék tájait vetített képekben mutatta be *Forgács* János főgymn. tanár, a nyitrai kegyesrendi társháznak fiatal, szép képzettségű tagja. Alig van a művelt Nyugatnak még egy olyan vidéke, mely már évezredek óta annyira állana a kultúra gyújtópontjában, mint a Németbirodalomnak a hatalmas Rajna által szegélyezett virágzó területe. Már a római uralom korában olyan telepek és városok voltak ott, melyek az akkori Germániának minden gazdagságát és minden műveltségét egyesítették falaik között. A kereszténység itt vert először gyökeret és innét indult hódító útjára, a melyen azután tovább haladhattak Sz. Bonifác és társai a germánok megtérítésének nagy munkájában.

Az egyházi zeneegylet jeles zenekara Aubernek „A portici néma” című darabját adta elő értelemteljes, stilszerű interpretálással és az intonációnak azzal a tisztaságával, melyet az ilyen nagyszabású zenei feladat megoldásánál csak a beható figyelem és az iskolázottságnak teljes mérve képes felszínre hozni.

A felolvasó est közönsége úgy a felolvasást, mint a zenei produkciót élénk tetszésnyilvánítással kísérte s az előadókat zajosan megtapsolta.

Nyugdíjazás. A Nyitra vármegyei jegyzők nyugdíjválasztmányja legutóbbi ülésén nyugdíjazta Maresch Lajos bélaudvarnokai körjegyzőt.

Eljegyzés. Regete-ruszkai *Ruscsák* Aladár nyitrai kereskedő eljegyezte *Hibál* Gabriellát, *Hibál* József szkaacsányi földbírtokos és műmalom tulajdonos bájos leányát. — *Bohár* László ág. h. ev. lelkész Sárszentlőrinczről eljegyezte Belohorszky János farkasdi jegyző leányát, Annát.

Hymen. *Matzenauer* Béla pozsonyi m. kir. posta- és távirtda fogalmazó f. hó 9-én esküdtött örök hűséget a pozsonyi főszékesegyházban *Zeitler* Margitnak, *Zeitler* Vilmos volt nagyszombati vendéglős bájos leányának.

A nyitrai rendőrfogalmazói állást március hó 13-án délután 3 órakor dr. *Gyürky* Geyza alispán elnöklete alatt tartandó közgyűlésen töltik be. Mostanáig a következő pályázatok érkeztek be: Verő Jenő, Kostyál János, Lelkes Nándor, Endrődy Dezső, Radványi Mihály, Koller Gyula, Pulez Jenő.

A Nyitrai Keresztény Nőegylet mult hó 17-iki teadélutánja alkalmával a már közölt felülfizetéseken kívül még a következő felülfizetések folytak be: Tombor Kornélné 10 kor. dr. Tombor Valérné 10 kor. Juhari Károly 10 korona.

Egyleti közgyűlés. A nyitrai kath. betegsegélyző egyesület március hó 10-én délelőtt 11 és fél órakor tartja az évi rendes közgyűlését a Népbank helyiségében. A közgyűlést megelőzőleg délelőtt 10 órakor az alsóvárosi plebánia templomban egyleti szent mise lesz.

Festő és iparművészeti iskola. Érsekújvárott márc. hó 1-én Theim János ot-tani főgymn. rajztanár festő és háziiparművészeti iskolát nyitott. Az iskolában víz és olajfestést, továbbá selyem festést, bársony, bőr és fabeégetést fognak tanítani.

Ismeretterjesztő előadások Szakolcán. A szakolcai kath. főgimnázium tanári kara az egész tél folyamán minden hétfőn igen tanulságos ismeretterjesztő előadásokat tartott. — Hallgatóság azonban alig akad, minek nagyon egyszerű a nyitja. A városi polgárok a képviselőválasztási visszaélések behatása alatt egyesek büneit általánosítják s minden magyar emberben fodor-kodó ellenségüket látják, kit bojkottálni kell, az intelligens elem pedig — tisztelet a kivételnek — étel és ital nélkül egy félórás-kát sem képes a művelődésnek szentelni s kerüli azokat a helyiségeket s összejöveteleket, melyek nem kártyázásra s nem ivásra vannak berendezve. Ez azonban ne esüggessze el a törekvő tanárokat, mert hisz jönni fog, mert jönnie kell egy jobb kornak, a mikor még Szakolcán is a művelődésnek és a hazafiságnak nem az erőszak s nem a szesz lesz a fokmérője.

Birtokvétel. Gróf Károlyi Alajosnak a pozsonymegyei Beszterce és Lamaes községek között elterülő 600 holdnyi birtokát, szántóföldeket és réteket megvették a besztercei és lamaesi gazdák. Átlag 2000 koronát fizettek egy holdért.

Iskolai színelőadás. F. hó 10-én, vasárnap d. u. 5 és fél órakor érdekes iskolai színelőadás lesz a Schiller-szálló kerti helyiségében. A Szántó-féle polgári-iskola leány-önképzőköré felerészben a nyitramegyei Tanító Házra, felerészben pedig az intézet tornaszertára javára bemutatja Maertlinck búvájos mesejátékát „A kék madarat.” Tekintve, hogy e nagyhatású darabot a magyar színházak még nem mutatták be és magyarul eddig csak a győri premontrai főgimnázium ifjúsága adta elő, ezen előadás a közönség kiváló érdeklődésére tarthat számot.

Gázvilágítás a Zoboron. A nyitrai légszuszogár legujabban azon tervvel foglalkozik, hogy esőhálózatát a Zoborra is kiterjeszti. A szőlőbirtokosok hír szerint örömmel fogadják az eszmét, mert tisztában vannak azzal, hogy a gáz bevezetése révén a nyaralók értéke tetemesen fog emelkedni. Eddig a nyaralóközönségnek még a tüzelőanyag beszerzése is gondot okozott, a gáz bevezetése által a gond megszűnnék, mivel a gáz világításra, sütésre, főzésre minden pillanatban rendelkezésre fog állani.

Gazdaköri gyűlés Zsolnán. A felvidéki miniszteri kirendeltség a zsolnai, részben a kiszucauhelyi és vágbesztercei járásbeli gazdakörök vezetőségeivel a közös együttműködéssel intézendő ügyek megbeszélése végett Zsolnán értekezletet tartott. Résztvettek: dr. Tafferner Gyula, zsolnai járási főszolgabíró, Kapallay István esperes a kiszucauhelyi, Blazsek Lajos esperes a harmatosi, Frátrik Elek plebános és Gyurana József tanító a felsővisnyói, Hladnay Béla igazgató-tanító és Pazsiczky József birtokos a háromudvari, Ruzsicska Tamás róm. kath. s. lelkes, továbbá Somogyi Károly tanító, Závodszy Flóris kisközgazda a szentistvánpataki és őrlaki, dr. Kmetykó Károly plebános a vágapolcai, Niederberger Manó körjegyző a litvaszinyei és bitérfalvai, Baltay Géza körjegyző a györkeházi, Czvincesk János plebános és Szmuty György tanító a nagydevényi és hámosi, Janecsek János körjegyző a szedernyei, Horváth Gyula plebános és Salek István tanító a frivaldnádasi, Pong-

rác Sándor földbirtokos a felsővadászi gazdakör képviselőjében, dr. Lavotta József miniszteri osztálytanácsos, a felvidéki miniszteri kirendeltség vezetője, üdvözlőlvén a megjelenteket, az értekezleten részletesen ismertette azokat az actiókat, a melyeket a miniszteri kirendeltség a gazdakörök közreműködésével óhajtott intézni. Minden egyes tárgynál alkalmuk volt a gazdakörök vezetőségeinek véleményüket, óhajukat, kívánásait nyilvánítani. Az értekezlet fontosabb tárgyait alkották a tavaszi vetőmagkiosztás, a téli gazdasági előadások, gazdasági ismeretekre oktató tótnyelvű népies füzetek kiadásának és terjesztésének ügye. Népkönyvtárak létesítése.

Magyar Nemzeti Zarándoklat Lourdesba. A zarándoklat iránt oly mértékben mutatkozik érdeklődés, hogy nem egy, hanem két külön vonatra is van kilátás. Lourdesből vett értesítés szerint a X. stáció szobor-részi része elkészült és a felállítás a jövő hó elején történik meg. A felszentelés ünnepségén több francia zarándoklat vesz részt úgy, hogy nemcsak a magyarok, hanem idegen nemzetbeliek tömege is hozzájárul az ünnep fényéhez. Az énekkar naponta gyakorolja P. Felicián főhercegi udvari pap karnagy vezetése alatt a szebbnél-szebb magyar és latin énekeket, a melylyel a franciákat és olaszokat akarja meglepni a rendezőség. Gaibl Sándor apátkanonok (Pozsony, Káptalan-u. 3) alig győzi felelettel a számos érdeklődőt és kéri a hozzá fordulókat, hogy elégedjenek meg a programmal — miben minden benne van — és ne kívánjanak külön írásbeli értesítéseket is, hogy munkáját győzhesse.

Tanítóválasztások. Megválasztottak és állásukban megerősítették a következő tanítók, illetve tanítónők: Szusza Mária Sasvárra, Várhelyi Erzsébet Ságújfalura, Putz Matild és Lehotay Károly Nyitraperjésre, Mikovényi Julianna Nyitratudányra, Desacsovsky József Vágmerőcérre, Brandis Margit Brunóca.

Liszt-hangverseny Zsolnán. A zsolnai főreáliskola tanári kara f. hó 17-én Zsolnán Liszt-hangversenyt rendez, melynek védnökségét Szalavszky Gyula főispán és Albrecht János a pozsonyi tankerület főigazgatója vállalták el. A hangversenyen közreműködnek dr. Várkonyi Gyula kir. zeneakadémiai tanár, Gergely Miksa kir. mérnök, Csipkés Józsefné és Bartáky Gizella, mind elsőrangú és jó hírnévvel bíró zenei erők.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter a Lévatól Bakabányáig, illetőleg Egegig és Lévatól Zsitvafődésig, illetőleg Nagysurányig vezetendő szabványos nyomtávú, helyiérdekű vasutvonalakra az előmunkálati engedélyt a nevezett helyiérdekű vasutak kiépítését tervező érdekeltség által kiküldött végrehajtó-bizottságnak újabb egy évi tartamra megadta.

A ki szecsakát vágat az iskolagyerekekkel. A miavai ág. ev. elemi iskolában Lajda Vladimir tanító és felesége szecsakavágásra használta fel az iskolagyerekeket. Egy ízben már jelentést tettek erről az iskolaszéknek, ennek tilalma ellenére a tanító ismét szecsakát vágatott a tanulókkal. A gép egy teljesen sötét padláson van elhelyezve és ott dolgoztak a gyermekek. Folyó hó 7-én egy 14 éves IV. elemi iskolai leányának jobbkeze három ujját levágta a gép. Az esetről jelentés ment a járási főszolgabíróhoz, a ki súlyos testi sértés miatt bűnügyi feljelentést tett a tanító ellen.

A sörgyári boszorkány. A nyitrai sörgyári munkások egyike március hó 1-én elmondta két társa előtt, hogy egy idő óta furesa álmai vannak. Boszorkányok jelennek meg ágyánál és zavarják éjjeli nyugalmát. Ezen látományok annyira megviselték ideg-zetét, hogy teljesen elgyöngült. T. J. munkás kinevette a szegény embert és egyre hangoztatta, hogy ő tíz boszorkánytól sem ijedne

meg. Harmadik társuk kapva az alkalmon, eltö-kelte magában, hogy megtréfálja a hetvenke-dőt. Elkérte a sörgyárban üvegmosással fog-lalkozó asszony ruháját, azt este magára ölté és a kert bokrai közé bujt, várva a pillanatot, midőn T. J. elhaladt mellette. Negyed hétre járt az idő, midőn a munkás hazafelé indult. Egyszerre csak előtte termett a „boszorkány” és se szó se beszéd torkon ragadta. T. J. meg-szeppent, de nem vesztette el teljesen lélek-jelenlétét, védekezett a támadás ellen. De a „boszorkány” erősebb volt és alaposan elpá-holta emberét. Midőn a „boszorkány” meg-elégelte az ütlegeket, a bokrok közé vonult és kerekét oldott. T. J.-t erre nagy ijedelem fogta el és futásnak iramodott. A sörgyárban a kiállott izgalmtól összeesett. Csak nagy-sokára tért magához és elmondta kalandját a boszorkánnyal. Most nagyokat mulatnak a sörgyárban az eseten, mert a megtréfált mun-kás sötétben nem mer egyedül hazamenni.

A nagyapolcsányi bankbukás. A Nagytapolcsányi Takarékpénztár esődjében a mozgalom megindult. Több érdekelt Well-warth Vilmos ügyvéddel felhívást bocsátott ki egy népgyűlésre, melyet március hó 11-én d. e. 10 órakor tartanak a Vrba-féle vendég-lőben. Céljuk a esődválasztmányt újból meg-alakítani, mely a tömeggondnokot, vagy más külön meghatalmazottat a szeszínomítót finan-cirozó három bankkal kötött egyezség meg-támadásának eszközzésével megbizza.

Betörők garázdálkodása vidé-künkön. Az utóbbi időben Nyitrán és a környéken több betörés történt, anélkül, hogy a tettesek nyomára jöttek volna. A nyitrai rendőrkapitány most összeállította a múlt havi nyitrai és szomszédos betöréseket. Február 3-án d. u. 6—7 óra között történt a Renger Ernő-féle ékszerlopás. Besztercebányán február 16-án éjjel törtek be. Érsekújvárott febr. 7-én, hol takarékbetét könyvek tűntek el. Pozsony-ban febr. 18-án délután 5—6 óra közt egy magasabb rangú katonatisztet fosztottak ki ékszereitől. Nyitrán febr. 22-én délelőtt 10, és délután 4 óra közt Rosenbergnél és dr. Wim-mer törvényszéki jegyzőnél. Pozsonyban febr. 15-én d. u. 4—6 óra között ékszereket rabol-tak, végül Léván febr. 26-án d. u. 5—8 óra közt szintén ékszerlopás történt. A nyitrai rendőrkapitányság azon nézetben van, hogy e betörések javarészt egy és ugyanazon társa-ság követte el. A társaság a betöréseket oly időben követi el, hogy a lopás után a vonat legközelebbi indulását még elérje.

Mintagépraktárok. A felvidéki mi-niszteri kirendeltség támogatásával az egyes járáások forgalmasabb községeiben és gazda-köreiben mintagépraktárok szervezését moz-dítja elő, a melyek a kisgazdaközönség talaj-megmunkáló és egyéb gazdasági gépszükség-letének e vidékre alkalmas és kifogástalan minőségű gépekkel való fedezését fogják szol-gálni. A mintagépraktárok az ellenőrzését a miniszteri kirendeltség eszközözi. Egyelőre: Bán, Tornyos, Vágbeszterce, Csacza községekben és Zsolna r. t. városban létesül ilyen mintagépraktár.

A pozsonyi kereskedelmi és ipar-kamara teljes ülése. F. hó 1-én tartotta a kamara Sendlein János elnöke alatt az évi első teljes ülést. Az elnöki jelentések során öröndetesen számolt be Sendlein János elnök pozsonyi tanone-otthon menyítéséről, amelynek létesítésében a kamara közbenjárásának nagy szerepe volt. Jelentette az elnök, hogy a pozsonyi asztalosok, valamint a cipé-szek részére köznyűhely állítatott fel, melynek felentékeny értékű gépfelszereléseit szintén a kamara eszközölte ki állami támogatással.

Azután dr. Wolff Gerő kamarai titkár előadásában a következő ügyeket tárgyalta a teljes ülés.

Pozsony város napi piacain a helyi ipa-rosoknak megengedendő kirakodása tárgyában a kamara azt a véleményét állapította meg, hogy az az engedély mindamaz iparosoknak továbbra is megadandó, akik az árusítási tila-lom behozataláig kirakodtak volt. Nyitra város kávéipari és hirdetési szabályrendeletei tár-gyában a tervezetek esekély módosítással le-endő jóváhagyását javasolta az ülés a minisz-ternek. Szakvéleményként megállapította az

ülés, hogy üvegkereskedő égőtestek árusításával üzletszerűleg foglalkozhatik.

A darabárú rendeltetési állomás jelzésével való ellátása tárgyában kiadott új MÁV. igazgatósági rendelkezéssel szemben fölír a teljes ülés a miniszterhez, hogy e rendelkezés enyhítőleg módosítható.

Az újtelepen létesítendő postahely tárgyában az ülés azt a javaslatot teszi, hogy teljes felszerelésű és minden postai cselekvényre berendezett rendes postahivatal állíttassék fel.

A kamara titkárságának hivatalból való észlelete alapján tett jelentésére a kamara átír Zsolna város tanácsához, hogy a város fejlődésének rohamos fellendülésére való tekintettel igyekezzenek kislakás-építő akció megindításában a továbbfejlődés lehetőségét biztosítani.

A fogyasztási szövetkezetek újabb tapasztalt visszaélései ellen a kamara felír a miniszterhez.

Sürgető felterjesztést tesz úgy az ipartörvény, mint a betegsegélyezésről és a balasztbiztosításról szóló törvény revíziója tárgyában.

A mértékhatározási törvény némely aránytalanságának megszüntetése iránt és egy mértékhatározó hivatalnak Nagyszombatban leendő felállítására iránt a miniszternek előterjesztést tesz. Állást foglalt a kamara egy pénzügyi országos kamara létesítésének terve ellen.

Ezután megállapítja véleményes javaslatát a közgyűlés Trenésén vármegye útvándíj-tételei Szuesány, Zayugróé és Magyarfalu helypénz-díjszabályzatai, a főrévi hídvámszabályzat, a nagylévárdi, drósi és vámszedés és Malacka község vásártartási szabályrendeletének tárgyában.

Végül a kereskedelmi alkalmazottak jutalmazása és kitüntetése tárgyában több érdekes árukereskedelmi alkalmazottat hozott javaslatba.

A kamarai segélykérelmek során pénzsegélyt szavazott meg a nagyszombati, verbói, sasvári és szenci tanonciskoláknak, a pozsonyi vendéglősök és kávéosok szakirányú tanfolyamának és a magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűjtésének és a Grünwald Samu késmárki szövőiskolai tanulónak. Planka Márton malackai asztalost pedig a Ferenc József alapítványi segélyben részesítette.

Füzy István — Amerikában. A nyitrai szüntársulat egyik volt tagja, Füzy István a napokban búcsút mondott Magyarországnak és Amerikába vándorolt. Legutóbb Kassán játszott, Komjáthy társulatával.

Városi jéggyár. Az érsekújvári városi jéggyár költségvetése elkészült, amely szerint felállítására 55000 korona befektetést és 10000 korona fönntartási összeget igényel. A gyárban készült jég ára kilogrammonként 2 fillér lesz. Oly minimális összeg ez, hogy a műjég mindenkire nézve hozzáférhetővé válik s így a gyár létesülése általános örömet keltett.

Új állatbiztosító szövetkezet. *Suránykán* megindult a községi állatbiztosító szövetkezet alakulására vonatkozó mozgalom. Ez ügyben március 3-án népes értekezlet tartott, melyen *Csattogányi* István központi felügyelő és *Konyakorszky* Ferenc plebános ismertették a szövetkezet célját. A hangulat után ítélve, hihetőleg rövid időn belül megtörténik a végleges megalakulás.

Apagyilkos fiú. Nyitrafenyvesen (Chvojnice) Grimmel János 18 éves legény f. hó 5-én éjjel atyját Grimmel János napszámost egy búkkatuskóval agyonütötte. A fiú későn éjjel tért haza, a miért atyja őt megdorgálta. A haragra lobbant legény kiment és dühben az ablakot verte. Az apa erre utána ment, az elvetemedett fiú azonban rátámadt és atyját háromszor fejbe ütötte, úgy hogy az menten meghalt. A községi bíró a gyilkost összekötözve még az éjjel bezáratotta Privigyére a bírósághoz.

Egy utcai scéna utójátéka. Vágújhelyről írják lapunknak: A Horváth Árpád és dr. Koronhály Zoltán vágújhelyi ügyvédjelölt között felmerült utcai inzultus felett e hó 2-án ítélték az ottani kir. járásbíró. Horváth Árpádot könnyű testi sértés vétségében mondták ki bűnösnek és 200 korona pénzbüntetésre ítélték. Dr. Koronhály Zoltánra a bíróság megállapította az öntudatlan állapotot és felmentette.

Megkerült aranyóra. Weisz Dávid nyitrai lakos e napokban elvesztette aranyóráját. Elment a rendőrségre, abban a biztos tudatban, hogy kár az útért. Mekkora volt a meglepetése, mikor a rendőrkapitány átadta neki az órát, a melyet pár perccel előbb Weisz Jakab nyitrai bőrdobos felesége hozott el a városházára.

Baromfi kolera. Az a baromfivész, a mely tavaly pusztított, a szárnyasok között ismét kitört és nagy károkat okoz a gazdáknak. E napokban csak a komárommegyei Szimőről hangzottak a panaszok, de most már az áthureolt baj a szomszédos Negyed és Farkasdon is fellépett. Továbbterjedésének csakis a tisztaság és elzárással lehet gátat vetni.

Végzetes fuvarozás. Lehuta Mihály pöstyéni kocsis mult kedden berendezési tárgyakat fuvarozott egy butorkocsin. A kocsis a szekér mellett haladva tartotta a gyeplőt, miközben a kocsis egy kanyarulatnál hirtelen nagyot zökkent és Lehutát egy hatalmas fatörzshöz szorította. A szerencsétlen embernek betörtött a mellkasa. Elettveszélyes sebével Trenésben, a kórházba szállították, hol másnapra kiszivedett.

Letartóztatott napszámos. Folyó hó 2-án este a rendőrök nagy embertömeg kíséretében bekísértek a városházára egy napszámost. A letartóztatott egyén a temető mögötti területen felállított fakéreg hántolótelepen a gőzgép szíját megsemmisítette. Egy talpnak valót vágott le belőle, miáltal az üzem megakadt.

Nincs többé drágaság! Örökösen panaszkodnak, hogy elviselhetetlen a drágaság; lehetetlen megélni! Arról azonban megfelelhetnek, hogy az igények még hallatlanabb mértékben fokozódtak és hogy senkinek se jut eszébe, ceruzával a kezében, pontos költségvetésben megállapítani a háztartási bevételeket s kiadásokat. A ki ezt nem mulasztja el, soha se fog a hó, s az év végén arra a keserű felfedezésre ébredni, hogy deficitben maradt. Ehhez azonban még az is okvetlenül kívánatos, hogy állandó tanácsadóul válassza a gazdaságszorgalmat 18 év óta kipróbált hű barátját, a „Háztartás”-t, mely *Kürthy* Emilné szerkesztésében, arra oktatja olvasóit, hogyan lehet olcsón és jól éltözni, kertészkedni, sütni-főzni és úgy városi, mint falusi háztartását ellátni. A „Háztartás” havonként háromszor jelenik meg gazdag tartalommal, szépen ilusztrált füzetekben. Időről-időre pályázatokat hirdet, melyek nyertőinek *Erdős* József kiadótulajdonos értékes díjakat tűz ki. Előfizetési ára 1/4 évre 3 K, félévre 6 K, egy évre 12 K. Az előfizetési pénzek a „Háztartás” kiadóhivatalához (Budapest VI., Eötvös-utca 36.) küldendők, amely készséggel küld mutatványszámokat is.

Közgazdaság.

Leidenfrost Károly előadása. Az OMGE. összes szakosztályainak február 16-án tartott ülésén a Nyitrai Gazdasági Egyesület alelnöke, *Leidenfrost* Károly nagy érdeklődés mellett számolt be amerikai kiküldetéséről a dryfarming congresszusról és tanulmányutjáról. Az érdekes előadást igen sikerült vetített képekkel kísérte. Az előadás után élénk vita indult meg, amelyben a gazdák tulnyomólag a dryfarming gazdálkodási módszernek nálunk való alkalmazása mellett foglaltak állást. Kilátás van arra, hogy *Leidenfrost* Károly a Nyitrai Gazdasági Egyesületben megismétli budapesti előadását, amikor is az érdekes előadás előrelátólag sok gazdát fog az egyesületbe vonzani.

Házi igari kiállítás Miskolcon. Miskolcon 1912. évi április hó 3-tól 16-ig országos Amatőr és Háziipari kiállítás rendezetik, melynek célja a nagyközönség szépérzékét fejleszteni, az amatőrségnek újabb híveket szerezni s a nép ipartermékeit a vásárló közönséggel megismertetve azok számára piacot teremteni. A kiválóbb művek díjaztatnak, a szegényebb háziiparosok segélyezésére pedig nagyobb összegű pénztudalom kerül kiosztásra s a rendezőség a díjak számát megfelelően szaporítja, ha egyik-másik osztályban sok kiváló mű érdemel kitüntetést. A díjak odaítélése felett fővárosi és helybeli szakemberekből osztályonként külön alakítandó bírálóbizott-

ságok döntenek. Bővebb felvilágosítást a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara nyújt.

Étkezési burgonya. A nyitrai megyei gazdasági egyesület a mult évi gyenge burgonyatermésre való tekintettel gondoskodott, hogy azon gazdák akiknek étkezési vetőburgonyára van szükségük azt beszerezhessék. A burgonya ára egész vasuti kocsis rakományánál nyitrai állomáson métermázsánként 9 korona. Kiszagadnak leghelyesebben teszik, ha egy egy községben szükségüket összeírják és úgy küldik be a gazdasági egyesülethez, mert csak így lehetséges a burgonya árát 9 koronában megállapítani.

Halgazdaság létesítése. Vármegyénkben Lipótváron a Felvidéki Parcellázó és Gazdasági Bank egy gazdaságilag fontos vállalkozásra határozta el magát. A lipótvári vasuti állomás mellett elterülő mintegy 60 kat. hold kiterjedésű kavicsbányájának kitermelt részén halgazdaságot akar létesíteni. A halastó a kavicsos terület kibányászása után 60 hold kiterjedésű lesz, tehát már tekintélyes nagy, amelyen szép mennyiségű halat lehet tenyészteni. A halgazdaság létesítését a földművelésügyi minisztérium is támogatja és szakemberrel a terv elkészítése végett kiküldi.

Nyitra város piaci ártáblázata az 1912. évi febr. 27-én tartott hetivásárról. Gabona árak (100 kilogrammonként koronákban): Buza 22'60 K., rozs 20'40 K., árpa 19'20 kor., zab — kor., tengeri 20'80 kor., tojás (100 drb.) 10 kor. Burgonya (100 kg. koronákban) sárga 12 kor., rózsas 12 kor. Vaj (100 kg. koronákban) I. 320 kor., II. 260 kor. Vágott hus (1 kg.-onként fillérekben) marhahus I. 1 kor. 60 fill., II. 1 kor. 52 fill., borjúhús I. 2 kor. 40 fill., II. 1 kor. 88 fill., sertéshús I. 1 kor. 76 fill., II. 1 kor. 68 fill., birkahús I. 1 kor. 36 fill., II. 1 kor. Előszuliban (100 kg.-onként koronákban): marha I. 95 kor., II. 85 kor., borjú I. 110 kor., II. 100 kor., sertés I. 130 kor., II. 115 kor. Takarmányárak (1 mm. koronákban) őszi szalma 3 kor., tavaszi 4 kor., anya széna 6—8 kor., sarjú 5—7 kor., lucerna 6—8 kor.

CSARNOK.

Gusztinyi János püspök visitatioja 1766-ban.

Irta: Dr. Cserenyey István.

V.

Következő napon, szeptember 13-án nagyon rossz uton mentek Schávník felé, ahol a díszes templom, a plébánia, és a lelkiügyek helyes vezetése vigasztalólag hatottak. Longauff Ignác plébános kiváló és népszerű ember volt. Biesesére a zsolnai jezsuita házfőnök Imrikovics György társával, és P. Damascenus quardian is két társával együtt megérkezett, mivel igen sok gyónó volt a bérmlás miatt. A püspök betegsége miatt siettek a visitációval és délután elvégezték a hriesói egyház látogatását, melynek plébánosa Adamovics János szorgalmas és buzgó ember volt. A jegyzőkönyvek megszerkesztése után Biesesére tértek vissza.

Nagy öröme lett volna a püspöknek szeptember 14-én, ha végezhetné volna az istentiszteletet, helyette azonban a helynök működött. A templom kapujában a város jegyzője latin nyelven szónokolt oly hévvel, hogy a várban betegen fekvő püspök is meghallhatta. A kocsikói mezőkről szállásaikra visszatérő katonaság egy része megnyitotta, másik része bezárta a menetet, igen sikerült diszlovéseket is tettek, ezekre visszhangot adtak a mozsarak. A templomban a céhek és rengeteg nép gyűlt össze, mert igen sokan kívánczok voltak bérmlákozni, ami azonban a püspök betegsége miatt lehetetlen volt. A hivatalos vizsgálat után Terlanday helynök prédikált és énekes misét mondott, mely alatt a nép igen szépen énekelt. A püspök minden rosra el volt készülve, összepakkolták dolgaikat és siettek Bieseséről; a kompon találkoztak a szülői luth. pásttorral, ennek a működése felett is vizsgál-

latot tartott a püspök az akkori jogszokás szerint. A pásztor Szulyovszky Gáspárral jött. Ennek meghagyták, hogy Predmérre jöjjön vizsgálatra, ami meg is történt. A püspök Vágbeszterecére sietett, a helynök és a főesperes Predmérén vizsgálni kezdték a pásztor dolgait. A vizsgálat során kitünt, hogy a pásztor idegen plébániabeli híveket esketett, a keresztségről azt tanította, hogy az az üdvösségre nem szükséges, csak az nem üdvözölhet, aki megveti a keresztséget. Ezen vallomásokot jegyzőkönyvbe foglalták és siettek a püspök után Vágbeszterecére. Az itt töltött éjszaka után szeptember 15-én tovább mentek, Belluson pihenőt tartottak, mert a beteg püspöknek igen nehezére esett az utazás. Estére Illavára érkeztek, ahová Trenesénből jött egy gyógyszerész és Piard János francia száműzött jezsuita és két társa. A gyógyszerész orvossága kissé enyhítette a bajt, míg a másnap reggel megérkezett nyitrai főorvos Rozenzweig Dénes elkísérte a püspököt Trenesébe, ahol Illésházy János gróf házában szálltak meg. Terlanday vitás ügyek elintézése Illaván maradt, de délután szomorú hírt kapott főpásztoráról, a kinek az orvosságok nem használtak és úgy nézett ki, mint a ki már csak pár óráig élhet. A helynök rögtön Trenesébe sietett és szomorúan tapasztalta, hogy a püspök egészen erőtlen, keze, lába fekete és hideg, homlokán hideg veríték gyöngyöz, gyomra semmit sem bír el, szomjúsága gyötrő. az orvosok lemondtak életéről, a nyitrai főorvos azt mondta, hogy a reggelt is aligha éli meg.

Szeptember 18-án a püspök meggyónt, másnap pedig ellátni akarták az utolsókenettel, de erről lemondtak, mert a beteg jobban érezte magát. Nyitrán mindazonáltal intézkedés történt, hogy a püspöki várat peesételjék le. A püspöki székhelyről P. Kőszeghy Szaniszló nyitrai piarista rector két társával Trenesébe jött, de akkor már a beteg az állandó javulás útján volt. Ezalatt Terlanday helynök vissza tért Illavára, elintézte ott az ügyeket, 27-én pedig Dréthomára ment, ahol P. Bossányi plébános a hívek szeretetével dícselkedhetett. Visszamenet jókarban találták a kosztolnai kápolnát is. Délután Trenesében tárgyalták a város falain kívül emelendő kápolna ügyét, a melyre több hívő tetemesebb adományt ajánlott fel.

Szeptember 27 és 28-án úti előkészületekkel telt el az idő, 29-én hazafelé indultak, az Arok völgyön keresztül mentek, délben Dubodielen voltak, Onoron éjszakáztak, ahonnan másnap délelőtt Radosnára érkeztek.

Radosnán a püspök teljesen magához jött és október 3-án tért vissza székhelyére Nyitrára, ahol a nép nagy szeretettel fogadta főpásztorát, aki ezután még II esztendeig kormányozta egyházmegyéjét.

FELSŐ-ZOBORON :::::

kiültetett szőlő, lakható hajlékkal azonnal eladó. Bővebb felvilágosítás: Freisberger fűszerkereskedésében.

TELEFON SZÁM 66.

Felhívom a n. é. közönség szives figyelmét vas-, festék-, olaj-árú, faszén-, gázcső- és mindennemű építési anyagok nagyban és kis mennyiségben való eladására. Chamott-tégla és chamott-liszt, gyárak és szeszfőzdék számára jutányos áron.

„Asbest-tetőpala“ egyedüli árusítója Nyitrán.

Répvillák, trágyavillák, vakarók, ekevas-árú, rúdvas tengelyek, ökörpátkók, mindenféle vasárú, vasalások, fedőlemez, kátrány, cement, gipsz, izolator lemez, szárító fali asfalt, stukatornád, angol kocsilakk, Weihrauch-féle padlólak, faszén, olaj, por- és kocsifestékek különféle színekben, cilitin- és gepolaj, vaselin, patkocsir, carbolinium és egyéb hazicikket nagymennyiségben raktáron tartok.

Vidéki rendelések gyorsan s pontosan eszközöltetnek!

52 1-13.

Linkenberg József vaskereskedése és építőanyag nagy raktára Nyitra.

TELEFON SZÁM 66.

JANKELA JÓZSEF
:: épület- és ::
díszmű-bádogos

Készít és raktáron tart konyhaberendezéseket, zománcozott kék edényeket, fürdőkádakat, angol szobaclosetteket, szabadalmazott John-féle kéménytoldókat és mosógépeket, stb. stb. Elvállal házbefedéseket házi villanycsengők felszerelését, villámhárítókat, vízvezetékek felszerelését és javítását, fekvő- és lógócsatornákat stb. stb. pontosan és mérsékelt áron. :::::

Nyitra, Hid-u. 14.

(41 4-52)

Eladó ház!

Nyitrán Tóth Vilmos-utcában 30-ik számú ház eladó. :: Bővebb felvilágosítás ugyanott a tulajdonosnál.

(29 6-8)

Nyitra-alvárosi közbirtokosság.

Faarverési hirdetmény.

A közbirtokosság tulajdonát képező „Davaresány“ erdőrészben **250 köbméter aprított tuskó és gyökérfa folyó hó 14-én délelőtt 9 órakor** a helyszínen tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Nyitra, 1912. évi március hó 3-án.

Juhász Sándor,

felügyelő.

55. 1-1.

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimadákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

15. 8-92.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem léteznek jobb, szebb és tartósabb a **Weyrauch-féle**

borostyán padlólakknál.

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag olcsó padlólakot ajánlom b. figyelmébe. Kitünőnek bizonyult ugyanezen gyárnak

spiritusz padlómáza,

mely teljesen szagtalan s föelőnye, hogy egy fél óra alatt tökéletesen száraz és tükörfényes marad. :: Minden színben kapható:

(48 2-2)

Csernyák István Fia cég Nyitrán

fűszer, festék, csemege, bor és ásványvíz kereskedés.

Alsó-Zoboron,

„Tulipán“-kert mellett két épület
hozzátartozó földdel eladó.
Bővebb felvilágosítás Káptalan-u. 9.

Nyitra-alvárosi közbirtokosság.

Földbérleti hirdetmény.

A nyitra-alvárosi közbirtokosság tulajdonát képező „Davaresány“ erdőrezsben kiírtott 16 hold, a „Nadró“ erdőrezsben kiírtott 4 hold erdőterület mezőgazdasági művelés céljából három évre bérbeadatik.

Bérbevenni szándékozók felhívtnak, miszerint a bérösszeg 10 százalékával ellátott zárt ajánlataikat folyó évi március hó 16-ig alulírt felügyelőnél adják be, kinél a bérleti feltételekre felvilágosítás nyerhető.

Nyitra, 1912. évi március 3-án.

Juhász Sándor,
közb. felügyelő.

51. 1-1.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PÁPIRKERESKEDÉSSEN

Magyar kir. orsz. központi minta pince aszú, szamorodni, csemege és asztali borok; továbbá kitűnő minőségű palack borok nálam kaphatók.

Tokaji aszú	K.	5.-
Tokaji „	„	4.-
Tokaji „	„	3.20
Tokaji szamorodni (édes) „	„	3.40
Tokaji „ (nem édes) „	„	2.-
Neszmélyi bor fehér	K.	1.30
Ermelléki „	„	1.30
Muskotályi „	„	2.-
Leányka „	„	2.-
Szekszárdi vörös	„	1.50
Villanyi „	„	1.50

Zobori palack-borok:

1 liter zobori asztali	K.	—90
1 „ zobor gyöngye	„	1.20
1 „ zobori rizling	„	1.30
1 „ burgundi vörös	„	1.40

Üres literes palackot 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede
kereskedő és szőlőbirtokos
Nyitrán.

51. 45-52.

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE“
számára igen jutányos áron
felvétetnek Nyitrán, Huszár
István úr könyv- és papir-
kereskedésében, — ugyanitt
a lapra is elő lehet fizetni.

ÉRTESETÉS!

Van szenesém a n. é. közönség szives
tudomására hozni, hogy

Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 15.
alatt, a volt Fekete Istvánné házban

gépekkel berendezett**asztalos-műhelyt**

nyitottam. — Jelen alkalomnál szük-
ségesnek tartom felhozni, hogy a
kontinensen szerzett tapasztalataim
alapján a legmesszebbmenő igények-
nek is képes vagyok megfelelni és
ugy gyors határidőben, mint a munka
preciz kivételére nézve t. megrendelői-
met biztosítani tudom. — B. figyel-
mébe ajánlom a n. é. közönségnek
**raktáron lévő ablak és
ajtó készletemet, úgyszintén
konyha-berendezéseket és
szobabutorokat, melyeket meg-
rendelésre is gyors határidőn belül
szállíthatok, különösen pedig felhi-
vom szives figyelmét az
ablakléghuzat szigetelésre.**

Szives pártfogást kérve,
maradok teljes tisztelettel

Kollenaty Ödön,
műbutor és épület
asztalos.

46. 3-6.

FODRÁSZÜZLET-ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni,
hogy Nyitrán Tóth Vilmos-utca 11-ik szám alatt lévő 10 éve fenálló
jó hírnévnek örvendő s a kornak megfelelően higiénikusan berendezett

**diszes uri és női fodrász-üzletemet
Tóth Vilmos-utca 29. sz. helyeztem át.**

Végzek és raktáron tartok mindennemű e szakmába vágó uri és női haj-
munkákat, ugymint hajbélést, frizeleket, frufukát, loknikat, egész- és fél-
parokákat, hajfonatokat minden színben; továbbá női fésülést a legújabb
divat szerint, haj- és szakállfestést; tyukszemvágást jutányos áron.

**Veszek vágott és kifésült haját. Előfizetéseket üzleten kívül is elfogadok.
Kihullt hajból fonatokat és egyéb hajmunkákat készítek.
Vidéki megrendeléseket pontosan a beküldött hajminta
szerint lelkiismeretesen utánvétel mellett eszközök.**

142. 26-52.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Gombárík István borbély, uri és női fodrász.

Kitüntetve az Orsz. Iparegyesület nagy ezüst érmével és dicsérő oklevelével 1903.

SULGÁN ANDRÁS DIVATCIPÉSZ ÉS
BÖRKERESKEDŐ
0000 NYITRÁN, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 7. SZÁM. 0000

Telefon szám: 144.

158. 21-0.

Telefon szám: 144.

A nagyérdemű közönség figyelmét bátor vagyok felhívni az üzle-
temben kiállított saját készítésű, elsőrendű cipő gyártmányaimra.
Dacára a most mindenütt uralkodó drágaságnak, nagyban végzett
bevásárlásaim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy elsőrendű

**férfi divat cipőket 14 kor.-tól 18 koronáig
női divat cipőket 12 kor.-tól 18 koronáig**

szállíthatok. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel **Sulgán András** divatcipész, borkereskedő.